

Postoje verejnosti k hospicovej starostlivosti

Ak chceme hovoriť o postojoch verejnosti k hospicovej starostlivosti, musíme si uvedomiť, že až do roku 2000 nemala verejnosť (a dokonca aj časť odbornej verejnosti) k hospicom žiadny postoj. Prečo? Keďže postoj je určitá psychologická tendencia vyjadrená hodnotením súhlasu, resp. nesúhlasu k nejakému objektu, musí mať človek aspoň minimálnu znalosť o danom objekte. V uvedených rokoch sme robili viaceré prieskumy verejnej mienky o hospicoch, ale nedopátrali sme sa k žiadnym relevantným výsledkom, keďže základným problémom bola nevedomosť významu slova hospic. A zaujímavé na tom je, že ani náš právny systém vo svojom legislatívnom slovníku toto slovo neevidoval a teda ani nedefinoval. Žiaľ aj preto sa snahy niektorých občianskych združení a diecéznych charít vybudovať v tých rokoch na Slovensku hospic nemohli realizovať.

Do našej legislatívy sa pojem hospic dostal 1. apríla 2000 v novele zákona č. 80/2000 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon NRSR č. 277/1994 Z. z. o zdravotnej starostlivosti v znení neskorších predpisov, ktorý v § 24 odseku 1 hovorí, že sústavu zdravotníckych zariadení tvoria:

n) zariadenia, ktoré poskytujú paliatívnu starostlivosť (ďalej len „hospice“).

Žiaľ až do roku 2002 bolo Slovensko jedinou stredo európskou krajinou, kde oficiálne neexistoval ani jeden hospic a iba jediné paliatívne oddelenie. Až v auguste 2002 sa podarilo otvoriť Mobilný hospic Plamienok určený pre deti so závažnými, život skracujúcimi chorobami a v tom istom roku, len o mesiac neskôr, bola spustená prevádzka Hospicu bl. Matky Terezy v Bardejovskej Novej Vsi. Takto sa začala písať história fungujúcich hospicov na Slovensku.

Pojem hospic sa budovaním týchto zariadení dostal do slovníka občana, ale zistili sme, že mnohí ľudia, ktorí na otázku, či vedia, čo je to hospic, odpovedajú áno, majú v skutočnosti o hospici mylné predstavy. Najčastejšie ho považujú za sociálne zariadenie pre starých občanov, myslia si, že je to domov dôchodcov pre bezvládných alebo dom ošetrovateľskej starostlivosti. Vedia, že sa tam zomiera, a keďže smrť je stále tabu, majú voči možnému vybudovaniu hospicu v ich okolí negatívny postoj. Na základe takýchto postojov verejnosti vznikali aj viaceré petície, ktoré boli proti výstavbe hospicov v okolí domov, resp. bytov občanov.

Našťastie zariadenia, ktoré fungujú, dokázali presvedčiť okolitých obyvateľov o tom, že mať hospic vo svojej blízkosti nie je ujma, ale naopak veľká výhoda. Mnohí obyvatelia lokality, kde sa hospic nachádza sa začali aktívne zapájať do diania v hospici, či už formou dobrovoľníctva, príležitostnej pomoci alebo finančnej podpory.

Tým sa do povedomia verejnosti pomaly dostáva reálny význam a cieľ hospicovej starostlivosti, ktorým je napĺňanie potrieb zomierajúceho človeka, ktoré vyplývajú zo všetkých dimenzií osobnosti – teda biologickej, psychologickej, sociálnej a spirituálnej, s cieľom zabezpečiť maximálnu možnú kvalitu pacientovho života až do poslednej chvíle, nevyvímajúc starostlivosť venovanú príbuzným, ktorí žijú v náročnom očakávaní straty.

Filozofia hospicovej starostlivosti nás všetkých v tejto pretechnizovanej materialistickej dobe môže naučiť okrem iného aj tomu, ako byť ohľaduplný, úctivý, vedieť sa zastaviť, počúvať, podeliť sa a najmä s vďačnosťou prežívať každý prítomný okamih ako veľký dar.

doc. PhDr. Mgr. Patricia Dobříková, PhD.

Paliatívna medicína a liečba bolesti

Ročník 3, 2010, číslo 1, vychádza 3-krát ročne

Vychádza v spolupráci s:

- Slovenskou spoločnosťou pre štúdium a liečbu bolesti (www.pain.sk)
- Českou spoločnosťou paliatívnej medicíny (www.paliativnimedicina.cz).

Redakčná rada:

prof. MUDr. Katarína Adamicová, PhD.,
Mgr. Mária Andrášiová, PhD.,
doc. MUDr. Peter Beržinec, CSc.,
doc. PhDr. Mgr. Patricia Dobříková, PhD.,
MUDr. Stanislav Fabuš,
MUDr. Darina Hasarová,
MUDr. Hedviga Jakubíková,
MUDr. Mária Jasenková,
MUDr. Ladislav Kabelka, Ph.D.,
MUDr. Peter Križan, CSc.,
MUDr. Kristína Križanová,
MUDr. Marta Kulichová, CSc.,
MUDr. Igor Martuliak, PhD.,
Mgr. Jiří Prokop, Ph.D.,
MUDr. Olga Sadovská,
MUDr. Ondřej Sláma, Ph.D.,
Prof. Kjell Erik Stroemskag, MD
prof. MUDr. Jiří Vorlíček, CSc.

Odborný editor:

MUDr. Kristína Križanová

Editorka rubriky Zo zahraničnej tlače:

MUDr. Hedviga Jakubíková

Vydavateľ:

SOLEN, s. r. o.

SOLEN
MEDICAL EDUCATION

Adresa redakcie:

SOLEN, s. r. o., Lovinského 16, 811 04 Bratislava, www.solen.eu
tel.: 02/5465 1381, fax: 02/5465 1384, redakcia@solen.sk

Redaktorka:

Ing. Jana Repiská,
02/5413 1381, 0911 900 599, repiska@solen.sk

Šéfredaktor vydavateľstva:

Mgr. Roman Jazudek, jazudek@solen.sk

Grafická úprava a sadzba:

Martin Michalík, michalik@solen.sk

Obchodné oddelenie:

Daša Búzeková, 02/54 65 06 47, buzekova@solen.sk

Predplatné na rok 2010:

Cena predplatného za 3 čísla na rok 2010 je 9 €. Časopis si môžete objednať na www.solen.sk, e-mailom: predplatne@solen.sk, telefonicky: 02/ 5465 0649 faxom: 02/5465 1384

Všetky publikované články prechádzajú recenziou.**Registrácia MK SR pod číslom EV3582/09****ISSN 1337-6896**

Časopis je indexovaný v Bibliographia Medica Slovaca (BMS).

Citácie sú spracované v CiBaMed.

Citačný index: Paliat. med. liec. boles.

Vydavateľstvo SOLEN, s. r. o., SR má na základe zakúpenej licencie výhradné právo na preberanie a publikáciu článkov z časopisov vydavateľstva SOLEN, s. r. o., ČR.

Akákoľvek časť obsahu alebo článku nesmie byť kopírovaná alebo inak rozmnožovaná s cieľom ďalšieho šírenia akýmkoľvek spôsobom a v akejkoľvek forme bez písomného súhlasu vydavateľstva SOLEN, s. r. o., ako vlastníka autorských práv.

Vydavateľ nenesie zodpovednosť za údaje a názory autorov jednotlivých článkov či inzerátov.

Časopis Paliatívna medicína a liečba bolesti vychádza v spolupráci so Slovenskou spoločnosťou pre štúdium a liečbu bolesti (www.pain.sk) a s Českou spoločnosťou paliatívnej medicíny (www.paliativnimedicina.cz).